

Brandmeld- installaties en nodeloze brand- meldingen

- Brandmeldinstallaties redden levens en beperken schade. Al bij een kleine brand waarschuwen ze de mensen in het gebouw én de brandweer. De verhoging van de brandveiligheid die hiermee wordt bereikt, is belangrijk.

Er is echter ook een keerzijde: brandmeldinstallaties alarmeren de brandweer vaak voor niets, dus als er geen brand is. Deze nodeloze brandmeldingen hebben vervelende gevolgen voor zowel de brandweer als voor u. Wat kunt u zelf doen om nodeloze brandmeldingen te voorkomen?

► Automatische doormelding

Voor gebouwen waar personen verblijven die niet zelfstandig kunnen vluchten en waar brand extra gevaarlijk is, zoals zorginstellingen en gevangenissen, is een brandmeldinstallatie met een automatische doormelding naar de regionale alarmcentrale brandweer wettelijk verplicht. Echter, landelijk ontvangt de brandweer per dag meer dan honderd nodeloze brandmeldingen

► Gevolgen

Nodeloze brandmeldingen hebben veel consequenties voor de brandweer maar ook voor uw eigen organisatie:

- Uw medewerkers en/of bewoners reageren op termijn minder alert op brandmeldingen en op ontruimingsalarmen. Dat kan tot extra gevaar leiden bij een echte brandmelding.
- Uw medewerkers moeten bij een ontruiming hun werk onderbreken en dat brengt kosten met zich mee.
- Een brandmelding kan onnodig onrust of paniek veroorzaken bij medewerkers, bewoners of gasten.
- De brandweer rukt met spoed uit naar het meldadres en dat brengt verkeersrisico's met zich mee.
- Als de brandweer uitrukt voor een nodeloze brandmelding, is ze op dat moment niet beschikbaar voor andere, wel noodzakelijke, hulpverlening.
- Als vrijwillige brandweermensen voor een nodeloze brandmelding moeten uitrukken, zijn ze daardoor onnodig weg van hun werk.
- Elke uitruk betekent (geluids)overlast.
- Elke uitruk kost de gemeenschap geld.

► Ongewenste en onechte meldingen

Er zijn twee soorten nodeloze brandmeldingen: ongewenste en onechte.

- Bij een ongewenste brandmelding doet de melder zijn werk goed, maar is er geen brand. De melder reageert dan op hitte of rook als gevolg van bijvoorbeeld een bedieningsfout, bakken of braden, roken onder een rookmelder of laswerkzaamheden. Ook worden ongewenste brandmeldingen soms opzettelijk veroorzaakt.
- Onechte brandmeldingen ontstaan door bijvoorbeeld stoomvorming, vocht, onweer en beïnvloeding door andere installaties.

► Wat doet de brandweer?

Om nodeloze brandmeldingen te beperken, houdt vaak de brandweer toezicht op brandmeldinstallaties. Op basis van NEN-norm 2535 staat in het *Programma van Eisen voor een brandmeldinstallatie* het maximum aantal nodeloze alarmeringen per jaar. Bij overschrijding kan de gebruiker van het gebouw bij elke nodeloze brandmelding, een bestuursrechtelijke sanctie opgelegd krijgen; meestal een te betalen dwangsom. Bij voorkeur komt de brandweer met u tot een passende oplossing om nodeloze brandmeldingen te voorkomen. De brandweer streeft naar nul nodeloze brandmeldingen.

Nodeloze meldingen

In deze folder...

Door brandmeldinstallaties wordt de brandveiligheid verhoogd. Maar helaas rukt de brandweer ook vaak voor niets uit. Nodeloze brandmeldingen hebben niet alleen vervelende gevolgen voor de brandweer, maar ook voor u en uw organisatie. In deze folder leest u wat u kunt doen om nodeloze meldingen te voorkomen.

Nodeloze meldingen

Tips om nodeloze brandmeldingen te voorkomen

► Wat kunt u zelf doen?

Uw medewerkers, bewoners of gasten

- **Bewust gedrag**
Menselijk gedrag is vaak de oorzaak van nodeloze brandmeldingen. Roken, koken (stoom) en werkzaamheden zoals slijpen en boren (stof) zijn veel voorkomende oorzaken. Informeer uw medewerkers, bewoners en/of gasten over de oorzaken en gevolgen van nodeloze brandmeldingen en geef aan wat zij zelf kunnen doen om nodeloze meldingen te voorkomen.

Uw organisatie

- **Zorg voor een goede interne organisatie**
Bedrijfshulpverleners en receptiemedewerkers spelen een cruciale rol bij brandmeldingen. Instrueer deze medewerkers, zodat ze weten dat er een brandmeldinstallatie aanwezig is en wat ze moeten doen bij een brandalarm.

- **Check of extra maatregelen nodig zijn**
Bepaalde activiteiten kunnen nodeloze brandmeldingen veroorzaken. Denk bijvoorbeeld aan roken, koken, slijpen en boren. Overweeg of deze activiteiten beter op een andere manier of plaats uitgevoerd kunnen worden. Misschien zijn extra voorzieningen nodig.
 - Voorkom roken onder een melder, maak zo nodig een rookruimte.
 - Let op met stoom. Melders maken geen verschil tussen stoom en rook.
 - Let ook op met rook van bijvoorbeeld gourmet, kaarsen en sterretjes. Melders gaan af bij rook, waar die ook vandaan komt.
 - Bij werkzaamheden worden soms melders afgedekt om vervuiling door die werkzaamheden te voorkomen. Vergeet niet de afdekking weer te verwijderen.
 - Onvoldoende ventilatie van ruimten kan een nodeloze brandmelding veroorzaken. Pas eventueel het ventilatiesysteem aan in ruimtes met bijvoorbeeld ovens, vaatwassers, fornuizen en douches.

De melders

- Alleen bij uitzondering mogen melders tijdelijk worden uitgeschakeld.
- Oorzaken van nodeloze brandmeldingen kunnen zijn: melders te dicht bij 'storende bronnen', baldadigheid of beschadiging van de melders door werkzaamheden of bepaalde (sport)activiteiten. Verplaatsing van melders of de storingsbron kan dan uitkomst bieden. Bij gecertificeerde installaties beoordeelt het branddetectiebedrijf of de wijziging consequenties heeft voor de certificering van de brandmeldinstallatie.
- Laat controleren of de melder van het juiste type is. Standaard melders zijn vaak niet geschikt voor ruimten waarin rook en damp voorkomen. Zogenoemde intelligente melders reageren pas als meerdere brandverschijnselen tegelijk voorkomen, bijvoorbeeld temperatuur- én rookontwikkeling.

- **Zorg voor adequaat onderhoud en beheer**
Aan brandmeldinstallaties worden hoge eisen gesteld. Ze moeten jaarlijks worden onderhouden door een erkend bedrijf. Het boekje 'Een goed beheer van brandmeldinstallaties' geeft inzicht in goed beheer en onderhoud van een brandmeldinstallatie. Het boekje is gratis te downloaden op www.vebon.org.
- **Registreer brandmeldingen**
U bent als gebruiker van een brandmeldinstallatie verplicht om alle in- en externe brandmeldingen te registreren in een (digitaal) logboek. Dat geldt ook voor alle andere gebeurtenissen, zoals storingsmeldingen, het in- en uitschakelen van melders of melder groepen, reparaties, vervangingen, uitbreidingen, controles en onderhoud aan de installatie. Een consequente registratie is noodzakelijk voor het ontdekken en oplossen van problemen in uw installatie.

- **Zorg voor een deskundig beheerder**
Voor het onderhoud en het beheer van de brandmeldinstallatie moet er een beheerder goed bereikbaar zijn. Deze mag een aantal handelingen verrichten, zoals melders in speciale situaties tijdelijk buiten werking stellen en de installatie periodiek controleren. Voor de hoger gekwalificeerde werkzaamheden moet u een erkend branddetectiebedrijf inschakelen. De beheerder is de contactpersoon voor de brandweer en het branddetectiebedrijf.
- **Meld werkzaamheden in en rond het gebouw bij de beheerder**
De beheerder brandmeldinstallatie kan bij werkzaamheden een groep melders uit- en later weer inschakelen. Dat kan nodig zijn bij brandgevaarlijke werkzaamheden of bijvoorbeeld bij zagen, slijpen, lassen en lijmen.
- **Meld wijzigingen bij de beheerder**
Meld bouwkundige wijzigingen en wijzigingen in het gebruik van ruimten bij de beheerder brandmeldinstallatie. Dit soort wijzigingen hebben bijna altijd consequenties voor bijvoorbeeld de plaats, het type en het aantal brandmelders. De beheerder zal in overleg met het branddetectiebedrijf de installatie moeten laten aanpassen.

De brandmeldinstallatie

- De brandmeldinstallatie bevindt zich in uw gebouw. Deze is er voor uw brandveiligheid. Het is dan ook uw verantwoordelijkheid om te zorgen dat alleen echte brandmeldingen bij de brandweer worden gemeld. Een goed meldgedrag en een adequate reactie op een brandmelding zijn belangrijk.
- **Verificatie**
Verifieer altijd een automatische brandmelding voordat u de brandweer alarmeert. Bij voorkeur is verificatie technisch geregeld via de brandmeldinstallatie. Dit geeft meldingen met een hoge mate van betrouwbaarheid. Verificatie kan ook worden uitgevoerd door uw medewerkers of door een extern beveiligingsbedrijf. Hiervoor maakt u gebruik van de mogelijkheid om een acceptatie- en zoektijd voor de externe brandmelding in te stellen op de brandmeldinstallatie (vertragingstijd). Hiervoor dient u een verzoek in te dienen bij het bevoegd gezag (gemeente). Het bevoegd gezag beoordeelt of uw oplossing voldoende veilig is.

